

- PROJEKT-

UCHWAŁA NR/2025

RADY MIEJSKIEJ W DOBREJ

z dnia..... .. lutego 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miejska w Dobrej uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Traci w całości moc Uchwała Nr XXII z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.

§ 3. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrej.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej.

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy domowej na lata 2025-2030” zakłada działania profilaktyczne, ochronne i doskonalące dotychczasowe działania jednostek i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy. Założenia Programu są kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie z lat 2021-2025.

W dniu 22 czerwca 2023 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 289 i 535). Przepisy cytowanej ustawy wprowadzają ważne zmiany dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r., która nastąpiła w 2023 r., zmieniła dotychczasową terminologię stosowaną w zapisach ustawy - pojęcie „przemoc w rodzinie” zostało zastąpione określeniem „przemoc domowa”. Zjawisko przemocy domowej rozszerzono ponadto o przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc. Zmiany terminologii uwzględnione w nowelizacji ustawy służą nie tylko przeciwdziałaniu stygmatyzacji rodziny, ale też poszerzają grupy osób podlegających ochronie prawnej. Stąd też „ofiary przemocy w rodzinie” oraz „osoby dotknięte przemocą”, zostały określone w znowelizowanych przepisach jako „osoby doznające przemocy domowej”. Poszerzono również krąg osób, które obejmuje ustawa: są to osoby niespokrewnione, ale też wspólnie mieszkające lub członkowie rodziny, którzy ze sobą zamieszkują. Nowelizacja ustawy umożliwi zatem objęcie stosowną ochroną prawną byłych małżonków, między którymi dochodzić może do przemocy oraz osób żyjących w związkach nieformalnych. Istotną zmianą jest również rozszerzenie definicji osoby doznającej przemocy m.in. o dzieci, które są świadkami przemocy domowej. Przez pojęcie „świadek przemocy domowej” rozumie się nie tylko osobę, która widziała akt przemocy, ale ma wiedzę na ten temat. Zrezygnowano również z określenia „sprawca przemocy” na rzecz „osoba stosująca przemoc”. Ponadto nowelizacja zmienia m.in. procedurę „Niebieskie Karty” i wprowadza programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Wobec powyższego zachodzi konieczność uchwalenia nowego programu przeciwdziałania przemocy domowej. Zmiana powyższego Programu jest podyktowana zmianami legislacyjnymi.

Biorąc pod uwagę powyższe przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Załącznik
do Uchwały Nr2025
Rady Miejskiej w Dobrej z 2025 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2025-2030**

Ośrodek Pomocy Społecznej
Dobra, luty 2025 r.

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1. 1. Wprowadzenie

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Dobra na lata 2025 – 2030, zwanego dalej Programem. Program ten zawiera formalne podstawy zasad działania, cele, wymienia realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Program przedstawia również diagnozę zjawiska przemocy w Gminie Dobra w latach 2022-2024 na podstawie dostępnych danych. Środkiem do zbudowania skutecznego systemu wspierania rodzin dotkniętych przemocą, jest zintegrowane, określone programem działanie profesjonalnie pomagających pracowników socjalnych, policjantów, asystentów rodziny, kuratorów sądowych, przedstawicieli oświaty, przedstawicieli ochrony zdrowia, żandarmerii wojskowej, organizacji pozarządowych oraz gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. 2. Podstawy prawne

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ✓ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673);
- ✓ Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283, z późn.zm.);
- ✓ Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023r., poz. 1870)
- ✓ Uchwałę Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

Zgodnie z zapisem w art. 6, ust. 2 pkt 1-4 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY

2.1. Rodzaje przemocy

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, 1517.), a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca) w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Zjawisko przemocy domowej odkrywa wiele mitów i fałszywych przeświadczeń. Z jednej strony przeszkadzają one w pomaganiu ofiarom przemocy, z drugiej, służą usprawiedliwianiu sprawców. Część błędnych przekonań powoduje, iż ofiary przemocy, uważają, że nie można temu zapobiec, że nie mają na to wpływu. Wbrew powszechnemu mniemaniu przemoc występuje we wszystkich środowiskach rodzinnych. Zdaniem socjologów kulturowo uwarunkowanym źródłem konfliktów rodzinnych jest współczesny model rodziny, który izoluje ją od otoczenia. Sprawia, że rodzina boryka się sama ze swymi problemami, bez wsparcia z zewnątrz. Rodzina w swojej naturze zawiera wiele czynników konfliktogennych. Jednym z nich jest fakt skupienia różnych płci, temperamentów, osobowości, potrzeb zainteresowań czy doświadczeń jednostek w rodzinie.

Istnieje wiele określeń zjawiska przemocy. Według J. Merlibrudy przemocą domową na gruncie psychologii określa się: „każde działanie lub rażące zaniechanie dokonane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, wykorzystujące istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę siły lub władzy i powodujące u ich ofiar szkody lub cierpienia, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie fizyczne bądź psychiczne”.

Określenie to obejmuje zarówno małżonków, partnerów, dzieci, rodzeństwo, rodziców i starszych członków rodziny. Grupą krzywdzoną są osoby słabsze i starsze. Jest to szczególnie widoczne, gdy zmienia się proporcja kondycji między nimi a agresorem na ich niekorzyść.

Przemoc domowa:

- jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą;
- narusza prawa i dobra osobiste ofiary – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
- powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiając jej zdolność do samoobrony.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

1. **Przemoc fizyczną**, obejmującą działania bezpośrednie, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne.

2. **Przemoc psychiczną**, która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych.

3. **Przemoc seksualną**, działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszającą intymność pożycia.

4. **Przemoc ekonomiczną**, dotyczącą warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy.

5. **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: nie dawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

6. **Cyberprzemoc** - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona „znajomych” w Internecie, celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci.

2.2. Cykle przemocy

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. **Faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

2. **Faza ostrej przemocy** – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobniaczek wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;

3. **Faza miodowego miesiąca** – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasza często towarzyszą ły i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy „drugą szansę”. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana, jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 Kodeks Karny), za

które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 15 lat.

2.3. Skutki przemocy domowej

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu);
- objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne);
- objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy - najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanym z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona, jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interdyscyplinarnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu.

W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi.

III. ADRESACI I REALIZATORZY PROGRAMU

3.1. Adresaci

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dobra na lata 2025 – 2030 skierowany jest do:

1. Ofiar przemocy domowej:

- a) współmałżonków lub partnerów ze związków nieformalnych;
- b) dzieci i młodzież;

- c) osób starszych;
- d) osób niepełnosprawnych;
- 2. Osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej,
- 3. Świadków przemocy domowej;
- 4. Przedstawicieli instytucji, służb i organizacji pozarządowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- 5. Przedstawicieli władz lokalnych,
- 6. Społeczności lokalnej Gminy Dobra.

3.2. Realizatorzy

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dobra na lata 2025 – 2030 są:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej;
- Urząd Miejski w Dobrej
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Dobra;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrej;
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Dobra.

Partnerami w realizacji działań są:

- Sąd Rejonowy w Łobzie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie;
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Łobzie;
- Placówki służby zdrowia;
- Komenda Powiatowa Policji w Łobzie;
- Organizacje pozarządowe;
- Parafia Rzymsko-Katolicka;
- Społeczność lokalna.

3.3. Zadania Gminy

- opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3.4. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;

- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 poz. 2119).
- diagnozowanie potrzeb szkoleniowych dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno – pomocowych.

3.5. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- przeprowadzenie dokładnego rozeznania sytuacji;
- wzywanie osoby nadużywającej alkoholu i stosującej przemoc na rozmowę ostrzegawczą, informującą o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy wobec bliskich;
- udzielanie wsparcia osobom poszkodowanym;
- informowanie członków rodzin o możliwościach szukania pomocy w zakresie problemów alkoholowych i przemocy domowej;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomienie organów ścigania;
- w razie konieczności powiadomienie ośrodka pomocy społecznej i wnioskowanie o objęcie rodziny działaniami zgodnie z kompetencjami;
- wnioskowanie do sądu rejonowego o zastosowanie, wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym;
- podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu oraz pomocy psychologicznej.

3.6. Zadania Policji

- udzielenie osobom poszkodowanym niezbędnej pomocy, w tym organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej;
- podejmowanie czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co, do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania wobec osób, które stosują przemoc domową;

- przeprowadzanie z osobami stosującymi przemoc rozmów o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą oraz wzywianie sprawców przemocy do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową;
- wydawanie wobec sprawców przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

3.7. Zadania pomocy społecznej

- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
- udzielanie kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy, psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc;
- podjęcie dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby lub rodziny, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
- organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby pokrzywdzonej;
- zapewnienie osobie, w zależności od potrzeb, schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- udzielanie pomocy finansowej oraz niepieniężnej w formie dożywiania dzieci w szkołach.
- podejmowanie innych działań wynikających z pracy w grupach diagnostyczno-pomocowych i zespole interdyscyplinarnym.

3.8. Zadania Oświaty

- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą domową;
- podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

3.9. Zadania ochrony zdrowia

- każdorazowo udzielania osobie, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej;
- jeżeli stan zdrowia osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta – A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.

3.10. Zadania organizacji pozarządowej

- podejmowania działań na rzecz niesienia pomocy i wyrównywania szans osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz dotkniętych przemocą domową. Szczególnie działania skierowane są na podejmowanie inicjatyw z myślą o dzieciach i młodzieży np. organizowanie letniego wypoczynku, zajęć socjoterapeutycznych, udzielenie wsparcia psychologicznego.

3.11. Zadania kuratorskiej służby sądowej

- udzielanie członkom zespołu interdyscyplinarnego informacji o obowiązującym stanie prawnym w zakresie oddziaływania prawnego na osoby stosujące przemoc domową zwłaszcza na etapie postępowania wykonawczego w szczególności w trakcie sprawowania dozoru lub postępowania wykonawczego w sprawach rodzinnych;
- uczestnictwo w pracach grup diagnostyczno-pomocowych dotyczących osób lub rodzin, które jednocześnie pozostają pod dozorem lub nadzorem kuratora.

3.12. Zadania żandarmerii wojskowej

- w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej;
- wydawanie wobec sprawców przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wydany nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni.

Obowiązkiem pomocy społecznej, gminnej komisji profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia jest wszczynanie procedury Niebieska Karta w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w domowej. Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu);
- objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne);

- objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji);
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy - najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone, charakteryzują się zaburzeniem zachowania związanym z trudnościami kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona, jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu. W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi.

IV. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE DOBRA

Zadaniami z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przemoc domowa jest złożonym zjawiskiem a dokładny pomiar jego skali, zarówno na świecie jak i w Polsce, a także na poziomie lokalnym jest trudny do zrealizowania. Najpoważniejszą trudnością w diagnozowaniu wielkości zjawiska przemocy domowej jest uzyskanie wiarygodnych, rzeczywistych danych charakteryzujących jej rozmiary. Nadal wiele przypadków przemocy domowej nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu, braku wiary w skuteczność prawa i obowiązujących procedur. W przypadku, gdy osoby doznające przemocy domowej decydują się na ujawnienie tego problemu, rodzaj i skutki doznanej przemocy mogą oceniać jedynie subiektywnie, to znaczy minimalizować je lub wyolbrzymiać. Można jednak próbować oszacować skalę zjawiska przemocy domowej za pomocą dostępnych źródeł informacji. Są nimi m.in. statystyki Zespołu Interdyscyplinarnego dot. uruchomionych procedur Niebieskie Karty, statystyki Policji, czy dane zbierane przez podmioty udzielające pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz prowadzące oddziaływania wobec sprawców przemocy domowej. Poniżej przedstawiona została skala zjawiska w ujęciu lokalnym na podstawie danych statystycznych.

Tabela Nr 1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w latach 2022-2024 w ośrodkach pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej
2022	51	6
2023	52	6
2024	57	3

Zródło: opracowanie własne

Na podstawie danych zawartych w Tabeli Nr 1 wynika, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na podobnym poziomie, w 2024r. nieznacznie wzrosła o 5 rodzin. Natomiast liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej w ogólnej skali osób korzystających z pomocy społecznej nie jest duża w roku 2022 i 2023 było 6 rodzin, natomiast w 2024 r. zwiększyła się liczba rodzin ogółem korzystających z pomocy społecznej a spadła o 50% liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej.

Tabela Nr 2. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart z podziałem na osoby starsze, dzieci, osoby niepełnosprawne w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”	12	7	9
Liczba pokrzywdzonych w tym:	18	16	19
kobiety	8	7	8
mężczyźni	4	0	0
dzieci	6	6	11
osoby niepełnosprawne	1	1	0
osoby starsze	1	0	1
Liczba sprawców przemocy w tym:	12	7	8
kobiety	0	0	1
mężczyźni	12	7	8
dzieci	0	0	0
osoby niepełnosprawne	0	0	0
osoby starsze	0	0	0

Zródło: opracowanie własne

Według danych z powyższej Tabeli wynika, że w latach 2022- 2024 zmniejsza się Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” a co za tym idzie zmniejsza się liczba osób pokrzywdzonych

przemocą domową. Wzrasta jednak liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w rodzinach, w których jest wielodzietność

Tabela Nr 3. Instytucje wszczynające procedurę Niebieskiej Karty w latach 2022-2024

Rok	OPS	Policja	GKRPA	Oświata	Służba zdrowia	Razem
2022	0	12	0	0	0	12
2023	0	7	0	0	0	7
2024	0	7	0	2	0	9
RAZEM	0	26	0	2	0	28

Zródło: opracowanie własne

Funkcjonariusze Policji wszczęli 26 procedur Niebieskiej Karty. Przedstawiciele Oświaty wszczęli 2 formularze Niebieska Karta. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej, Służba zdrowia GKRPA nie wypełnili żadnego formularza Niebieskiej karty. Z powyższych danych wynika, że Policja jest instytucją wiodącą w identyfikacji problemu przemocy domowej w rodzinach na terenie Gminy Dobra.

Tabela 4. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart w latach 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba interwencji policji w związku z przemocą domową	14	11	9
Liczba postępowań i czynności sprawdzających przez policję w związku ze znęcaniem się fizycznym nad osobą najbliższą	21	9	7
Liczba postępowań i czynności sprawdzających przez policję w związku ze znęcaniem się fizycznym nad osobą najbliższą w tym nad osobą nieletnią	0	3	0

Zródło. Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Policji

Na przestrzeni badanych lat, spadła liczba interwencji policji w związku z przemocą domową i tak w 2022r. było 14, w 2023r. było 11, a w 2024r. tylko 9 interwencji. Znacząco spadła też liczba postępowań i czynności sprawdzających przez policję w związku ze znęcaniem się fizycznym nad osobą najbliższą z 21 postępowań w 2023r. na 7 postępowań w 2024r. Z analizy danych, „Niebieskich Kart” oraz interwencji Policji dotyczących przemocy domowej wynika, że osobami pokrzywdzonymi są głównie kobiety i dzieci. Nadal wśród sprawców przemocy przeważają mężczyźni. Osoby doznające przemocy coraz chętniej korzystają z poradnictwa specjalistycznego. Wśród osób dotkniętych przemocą najwięcej korzystało z porad psychologa, ale również występowało zapotrzebowanie na specjalistyczną pomoc prawnika oraz terapeuty.

Tabela Nr 5. Charakterystyka sprawców przemocy

Charakterystyka sprawców przemocy	2022	2023	2024	Razem
Nadużywający alkoholu	10	6	6	22
Leczony psychiatrycznie	0	0	0	0
Nadużywający środków odurzających	2	1	1	4

Zródło: opracowanie własne

Analizując powyższe dane należy zauważyć, że w rodzinach, w których została wszczęta procedura Niebieska Karta przede wszystkim istnieje problem nadużywania lub uzależnienia od alkoholu sprawców przemocy. Dane na temat zjawiska nadużywania alkoholu na terenie gminy gromadzi Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrej. Osoby nadużywające lub uzależnione od alkoholu kierowane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich Rodzin w Dobrej. W punkcie konsultacyjnym prowadzone jest poradnictwo z zakresu pracy terapeutycznej ds. uzależnień z dorosłymi, młodzieżą i dziećmi. Osoby i rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy mogą korzystać z porad psychologa, które mają na celu m.in. wzmacnianie działań na rzecz ochrony przed przemocą i zmianę sytuacji życiowej tych osób.

Tabela nr 7. Liczba wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno- motywujących osób objętych działaniami GKRPA w Dobrej w latach 2022-2024

Rok	2022	2023	2024	Razem
Liczba osób	19	11	12	42

Zródło: opracowanie własne

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrej przeprowadza rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu oraz kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Łobzie o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkohol, które nie chcą dobrowolnie podjąć leczenia. Z danych GKRPA w Dobrej, przedstawionych w Tabeli nr 6 wynika, iż w 2022 roku wpłynęło 19 wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu, w roku 2023 wniosków tych było 11, w roku 2024 - 12. W roku 2024r. GKRPA w Dobrej odbyło się 12 posiedzeń komisji, 12 rodzin skorzystało z pomocy GKRPA. Skierowano 1 wniosek o wszczęcie postępowania wobec osób nadużywających alkoholu do Sądu Rejonowego w Łobzie. Trendy w tym zakresie są zmienne, a liczba wniosków o przeprowadzenie rozmów profilaktyczno- motywujących ulega wahaniom.

Oszacowanie skali problemu uzależnienia oraz nadużywania alkoholu jest trudne, ponieważ znaczny odsetek osób dotkniętych uzależnieniem nie szuka wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych. W większości przypadków w rodzinach tych współwystępuje również zjawisko przemocy domowej. Ponadto uzależnienia i nadużywanie alkoholu jest jedną z przyczyn umieszczania dzieci w pieczy zastępczej.

Z analizy danych Komisarjatu Policji w Dobrej wynika, że znaczna większości interwencji policji spowodowana jest nadmiernym spożywaniem alkoholu, który doprowadza do konfliktów i destabilizacji życia rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest „Niebieska Karta”. Problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniającym się do agresywnych zachowań. W tych przypadkach konieczne jest by osoby stosujące przemoc w pierwszej kolejności podjęły leczenie odwykowe, a w późniejszym etapie uczestnictwo

w programie korekcyjno - edukacyjnym.

Tabela 8. Liczba rodzin otrzymujących świadczenia pomocy społecznej, w których występuje alkoholizm lub narkomania

	2022	2023	2024
Liczba rodzin ogółem	140	163	160
Alkoholizm	19	14	15
Narkomania	0	0	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości OPS Dobra

Z danych opartych na sprawozdawczości Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej wynika, że na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu zmniejszyła się. W 2024r. na 160 rodzin 15 rodzin korzystało z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w rodzinie, to 8,7 % z ogółu korzystających ze wsparcia Ośrodka. W analizowanych latach 2022–2024 z tytułu narkomanii Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej świadczył pomoc tylko dla jednej osoby, co jednak nie może być tożsame z twierdzeniem zupełnego braku występowania zjawiska.

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej i Zespołu Interdyscyplinarnego w analizowanym okresie tj. 2022-2024 zauważyć należy, iż przemoc domowa nadal jest często występującym zjawiskiem w rodzinach. O ile w przypadku rodzin dysfunkcyjnych, sąsiedzi, znajomi bądź dalsza rodzina zgłasza fakt przemocy, o tyle trudniej wykryć zjawisko przemocy w rodzinach dobrze sytuowanych, w których członkowie często pełnią wysokie funkcje w życiu zawodowym. W środowisku lokalnym zjawisko przemocy nadal pozostaje tematem wstydlivym, zwłaszcza dla osób doznających przemocy. Realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny działania są skierowane zarówno do ofiar przemocy, jak i sprawców. Szczególną uwagę zwraca się na dzieci, które są ofiarami przemocy i często świadkami jej występowania w swoich rodzinach, zwraca się uwagę także w szczególności na osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. W celu udzielenia pomocy zarówno dzieciom, osobom starszym czy też niepełnosprawnym, Zespół we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Urzędem Gminy, Oświatą, Ośrodkiem Zdrowia realizuje poradnictwo specjalistów, psychologów, zapewnia pomoc medyczną, pielęgniarstwo dla osób dorosłych, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych. Przemoc wobec osób starszych nie należy do rzadkości. Niewiele niestety osób mówi o tym głośno – ofiarami są osoby słabe, niemające kontaktu z innymi. Według statystyk najczęściej stosowana wobec seniorów jest przemoc psychiczna. Na drugim miejscu znajduje się przemoc fizyczna, następnie ekonomiczna. Osoby starsze mają zapewnioną pomoc i wsparcie ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie zarówno poradnictwa jak i możliwości skorzystania z pomocy i wsparcia ze strony usług opiekuńczych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pomoc i wsparcie i poradnictwo medyczne na terenie Gminy Dobra świadczą pielęgniarki środowiskowe z Ośrodka Zdrowia w Dobrej. Kolejną grupą osób najbardziej zagrożonych przemocą domową są osoby niepełnosprawne, które często z uwagi na ograniczenia zdane są w codziennym funkcjonowaniu na pomoc innych osób. W ramach współpracy z Ośrodkiem

Pomocy Społecznej w Dobrej osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogą skorzystać z opieki wychowawczej, pomocy w formie usług opiekuńczych czy też wsparcie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

V. BADANIA ANKIETOWE

W ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030, w celu dokonania prawidłowej diagnozy zjawiska przemocy domowej przeprowadzone zostały anonimowe ankiety wśród mieszkańców z terenu Gminy Dobra oraz w środowisku szkolnym w placówkach oświatowych działających na terenie Gminy Dobra.

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w dwóch funkcjonujących w Gminie Dobra placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

5.1. Badania ankietowe w środowisku szkolnym

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji przemocy

Na potrzeby opracowania niniejszego Programu sporządzono oraz przedłożono pedagogom Szkoły Podstawowej w Dobrej oraz w Wojtaszycach ankietę związaną z występowaniem zjawiska przemocy na terenie szkoły. Ankietowane placówki prowadziły rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy: dzieje się to głównie poprzez obserwację i badania ankietowe. Przeprowadzone badania wykazały, że uczniowie czują się bezpiecznie w szkole i wśród rówieśników. Ankietowani rodzice uważają tak samo.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły podejmują działania profilaktyczne i wychowawcze zawierające treści dotyczące przeciwdziałania agresji i przemocy na cotygodniowych zajęciach wychowawczych. Poruszane są tematy o samopoczuciu uczniów oraz jest to czas na rozwiązywanie bieżących problemów. Przeprowadzane są lekcje o tematyce agresji, emocji oraz jak sobie radzić z emocjami, pogadanki z zaproszonymi gośćmi, m.in. kuratorem sądowym, policją. Szkoła zorganizowała pogadanki, warsztaty np., „Co to jest procedura Niebieskiej Karty”, „Cyberprzemoc, czyli przemoc w środowisku wirtualnym z uwzględnieniem Hejtu”, „Odpowiedzialność sądowa nieletnich, przemoc seksualna i psychiczna w środowisku szkolnym, przemocy rówieśniczej, przemocy stosowanej wobec niepełnosprawnych dzieci i starszych osób, realizowany jest program profilaktyczny związany z uzależnieniami

„Unpluggld”. Pedagog i psycholog szkolny, podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniu „Przemoc w szkole-przyczyny, diagnozowanie, działanie”. Działania profilaktyczne prowadzone przez szkoły ukierunkowane są na wzmacnianie kompetencji wychowawczych nie tylko rodziców, którzy w ramach wywiadówek szkolnych otrzymali wykaz instytucji pomocowych dla osób doświadczających przemocy domowej, sytuacji trudnych i traumatycznych, ale również dla nauczycieli, którzy jako baczni obserwatorzy funkcjonowania dzieci w placówce powinni zauważyć niepokojące symptomy u krzywdzonych dzieci, aby móc adekwatnie reagować i zapewnić im pomoc.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wykazującymi zachowania agresywne szkoły prowadzą pracę indywidualną z uczniem poprzez prowadzenie rozmów wychowawczo - dyscyplinujących z wychowawcą oraz pedagogiem szkolnym. W razie zgłoszenia przemocy domowej zakładana jest Niebieska Karta. W latach 2022-2024 r. nie zostały odnotowane przestępstwa, których sprawcami były osoby nieletnie, natomiast nieletni byli pokrzywdzeni w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Szkoły podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łobzie, Komenda Powiatowa Policja w Łobzie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej. Pedagodzy oraz nauczyciele zapraszani są na grupy diagnostyczno - pomocowe Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na terenie szkoły poprzez prowadzenie lekcji wychowawczych, organizowanie akcji mających na celu promowanie wzorcowych zachowań oraz eliminowanie agresji, pogadanki z przedstawicielami instytucji działającymi w obszarze przemocy, dyżury nauczycieli.

5.2. Badania ankietowe wśród mieszkańców.

Celem badania było poznanie skali zjawiska przemocy, w szczególności przemocy domowej w rodzinie, a także ocena działań, których celem jej przeciwdziałanie oraz ocena świadomości osób dorosłych na temat zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Dobra. Realizując badanie skupiono się przede wszystkim na uzyskaniu informacji na temat wiedzy o przypadkach występowania lokalnie różnych form przemocy oraz oceny prowadzonych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy. Badaniem objęto dorosłych mieszkańców z terenu Dobra.

5.3. Analiza i wnioski z przeprowadzonych badań

Diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Dobra, niezbędnej do opracowania gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na terenie Gminy Dobra na lata 2025-2030, przeprowadzono przy udziale partycypacji społecznej poprzez przeprowadzenie badania ankietowego społeczności lokalnej gminy Dobra. Przeprowadzone ankiety dotyczyły stanu wiedzy społeczności gminy Dobra na temat zjawiska przemocy domowej oraz jej przeciwdziałaniu.

Badania ankietowe zostały przeprowadzone wśród mieszkańców gminy Dobra w okresie od 7 stycznia 2025 do 31 stycznia 2025. Ankiety zostały rozpowszechnione w wersji papierowej i miały charakter dobrowolny. Ankiety były anonimowe, jednego bądź wielokrotnego wyboru i obejmowały mieszkańców gminy Dobra którzy ukończyli 18 lat.

Na podstawie ankiety została scharakteryzowana sytuacja dotycząca przemocy na terenie gminy Dobra. Celem przeprowadzenia badań było uzyskanie opinii na temat zjawiska przemocy domowej w gminie Dobra, a także świadomości mieszkańców na temat możliwości pozyskiwania pomocy i wsparcia w sytuacjach przemocowych oraz sposobach jej przeciwdziałaniu.

W anonimowych badaniach ankietowych wzięło udział 46 respondentów którzy wyrazili swoje opinie w ramach 17 pytań zamkniętych jedno bądź wielokrotnego wyboru. Odpowiedzi na pytania zostały przedstawione w postaci zbiorczych zestawień statystycznych o charakterze procentowym.

Wykres 1. Osoby biorące udział w badaniu ankietowym w podziale na płeć

Ankiety rozpoczęto od zestawienia rozkładów podstawowych cech społeczno-demograficznych respondentów biorących udział w badaniu ankietowym. W badaniu diagnozującym problem przemocy domowej na terenie gminy Dobra większość stanowiły kobiety tj. 59%, a mężczyźni 41%.

Wykres 2. Wiek osób biorących udział w badaniu

Analiza struktury badanej grupy wskazuje, że respondenci byli zróżnicowani pod względem wieku. Najlichniesza grupę ankietowanych stanowiły osoby w wieku między 40 a 50 rokiem życia (33%). W badaniu wzięły udział również osoby mające między 29-39 lat (28%) oraz w wieku 51-61 (22%). Najmniej licznie udział w badaniu wzięły osoby powyżej 62 roku życia (13%), oraz w przedziale wiekowym 18-28 lat (4%)

Wykres 3. Wykształcenie osób biorących udział w badaniu

Największy udział w badaniu mieli mieszkańcy gminy legitymujący się wykształceniem zawodowym (35%). Co czwarty ankietowany zadeklarował, że ma wykształcenie średnie, a co piąty wyższe. Najmniejsza liczba osób biorących udział w badaniu miała wykształcenie podstawowe (13%) i gimnazjalne (4%)

Wykres 4. Okres zamieszkania ankietowanych na terenie gminy Dobra

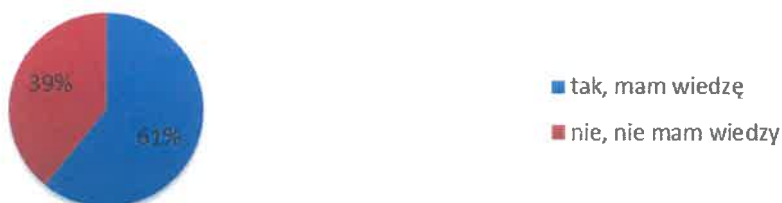
Ankietowanych zapytano również jak długo zamieszkują na terenie gminy Dobra. Połowa respondentów odpowiedziała że mieszka na terenie gminy 21 lub więcej lat. Co piąty ankietowany oświadczył że na obszarze gminy mieszka od 16 do 20 lat, 17% od 11 do 15 lat. Najmniejsza ilość badanych mieszka na terenie gminy od 5 do 10 lat (9%) i mniej niż 5 lat (4%)

Wykres 5. Czy w bliskim lub dalszym otoczeniu znane są przypadki, w których występowała przemoc domową

W przeprowadzonych badaniach na pytanie czy w bliskim bądź dalszym otoczeniu znane są przypadki występowania przemocy domowej, zdecydowana większość- 68% ankietowanych odpowiedziało, że tak, zna takie przypadki, a 32% odpowiedziało, że nie zna sytuacji w który występowała przemoc domowa.

Wykres 6. Wiedza na temat przemocy domowej i instytucji wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej

Następnie respondentów zapytano czy mają wiedzę na temat przemocy domowej i instytucji wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. 61% badanych stwierdziło, że ma taką wiedzę, pozostałe 39% osób odpowiedziało że takiej wiedzy nie posiada.

Wykres 7. Czy przemoc domowa stanowi istotny problem na terenie naszej gminy?

Na pytanie czy przemoc domowa stanowi istotny problem na terenie gminy Dobra, 33% procent badanych uznało, że nie stanowi problemu, jedna trzecia ankietowanych odpowiedziało że nie wie, a 28% stwierdziło że jest to ważny problem występujący w gminie.

Wykres 8. Jak oceniane są prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy domowej ?

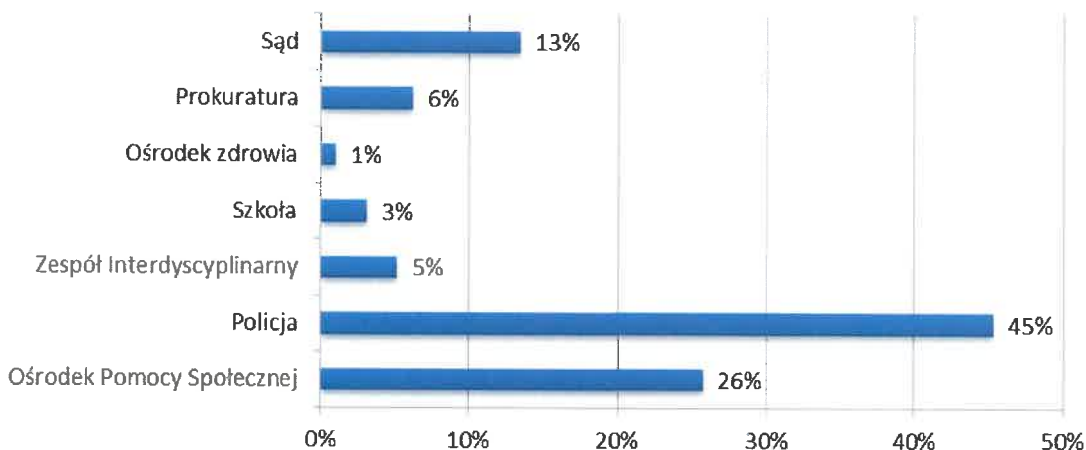
Następnie poproszono respondentów o ocenę prowadzonych w gminie Dobra działań profilaktycznych związanych z problemem przemocy domowej. 35% osób stwierdziło, że nie ma na ten temat zdania. Natomiast prawie jedna trzecia badanej społeczności (30%) oceniła przeprowadzane działa dobrze, 24 % uznało że są dostateczne, a 11% oceniło je bardzo dobrze. Nikt z ankietowanych nie uznał, że prowadzone działa profilaktyczne są niewystarczające.

Wykres 9. Chęć udziału w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje pomocowe na terenie Gminy Dobra w celu poszerzenia swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Badanych zapytano również czy wyrażają chęć udziału w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje pomocowe na terenie Gminy Dobra w celu poszerzenia swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Prawie dwie trzecie badanych (65%) uznało że nie, nie interesuje ich ten temat, a 35% stwierdziło, że chętnie wzięliby udział w takich spotkaniach.

Wykres 10. Instytucja, do której zgłoszono by się w sytuacji związanej z przemocą domową

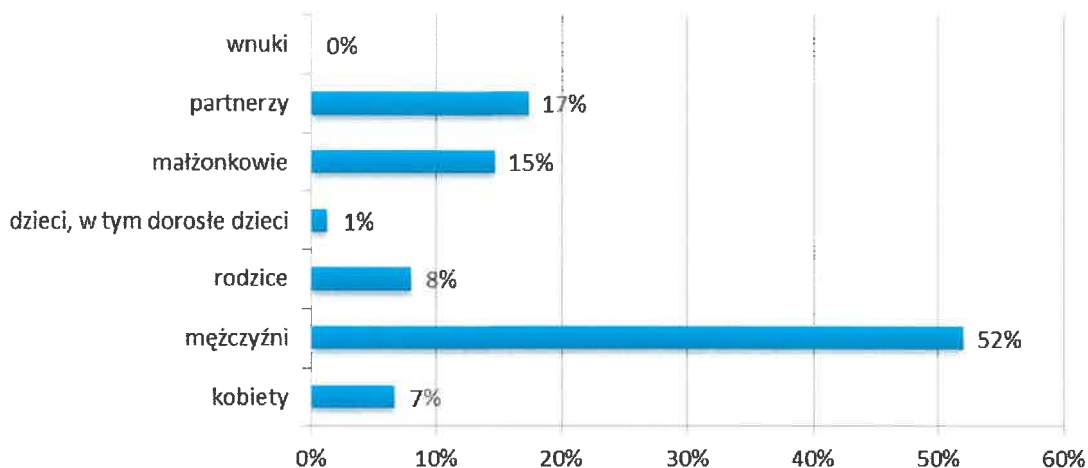
W kolejnym pytaniu zapytano respondentów do jakiej instytucji zgłosiliby się gdyby mieli do czynienia w sytuacji związanej z przemocą domową. 45% ankietowanych skierowałoby się z tym na policję, 26% do Ośrodka Pomocy Społecznej, a 13% zgłosiłoby to do sądu. Najrzadziej mieszkańcy zgłaszali by przemoc domową do prokuratury (6%), zespołu interdyscyplinarnego (5%) oraz do szkoły (3%) i ośrodka zdrowia (1%).

Wykres 11. Jaka jest najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?

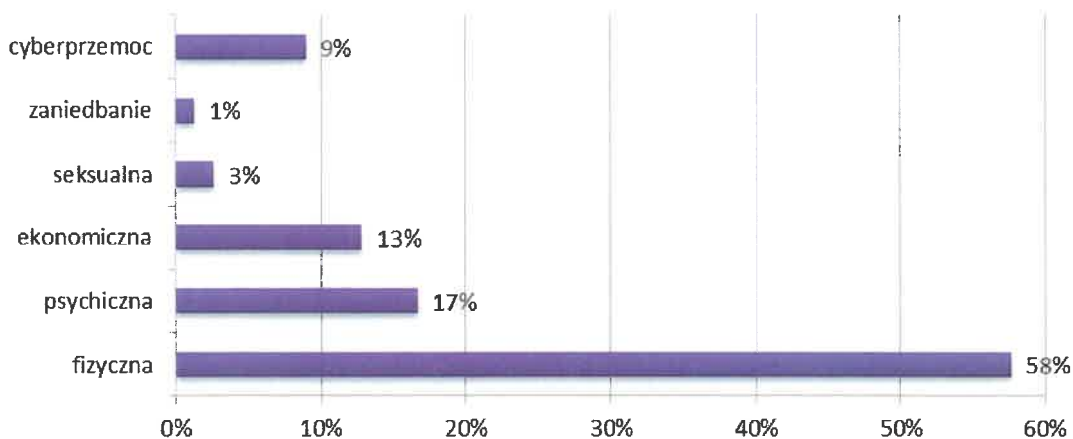
Respondentów poproszono o określenie, jaka jest ich zdaniem przyczyna stosowania przemocy domowej i było to pytanie wielokrotnego wyboru. Według mieszkańców gminy Dobra biorących udział w ankiecie, najczęstszym czynnikiem stosowania przemocy domowej jest alkohol, uznało tak 36% badanych osób. Co piąty ankietowany uważa, że przyczyną są także złe wzorce (20%), narkotyki i środki odurzające (18%). Jako pozostałe przyczyny mogące być przyczyną przemocy domowej wskazano stres (8%), zazdrość (7%) oraz zgodę społeczną na przemoc wobec bliskich (6%).

Wykres 12. Kto najczęściej stosuje przemoc domową?

Następnie respondenci zostali poproszeni o wskazanie kto ich zdaniem najczęściej stosuje przemoc domową. Ponad połowa osób (52%) biorących udział w badaniu uznała, że są to mężczyźni, a 7% że kobiety. Jedna trzecia badanych uważa, że przemoc stosują partnerzy (17%) i małżonkowie (15%). 8% ankietowanych uważa, że to rodzice najczęściej stosują przemoc, a 1% że dzieci, w tym dorosłe dzieci.

Wykres 13. Jaka jest najczęściej stosowana forma przemocy domowej

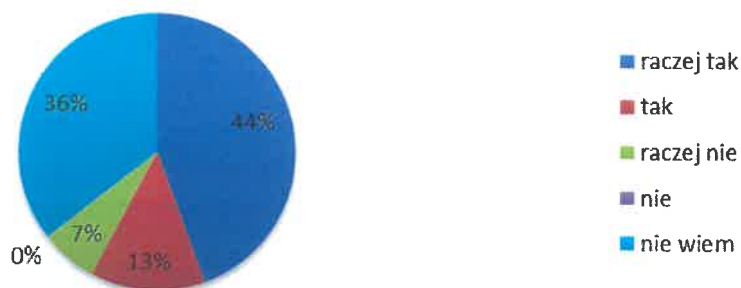
Społeczność lokalną biorącą udział w ankiecie określiła również, jaka jest według nich najczęściej stosowana forma przemocy. Ponad połowa (58%) badanych uznała że najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc fizyczna, 17 % badanych uważa że forma przemocy psychicznej, a 13% forma przemocy ekonomicznej. Najrzadziej stosowanymi formami przemocy jest cyberprzemoc (9%), przemoc seksualna (3%) i zaniedbanie (1%).

Wykres 14. Kto najczęściej jest ofiarą przemocy domowej

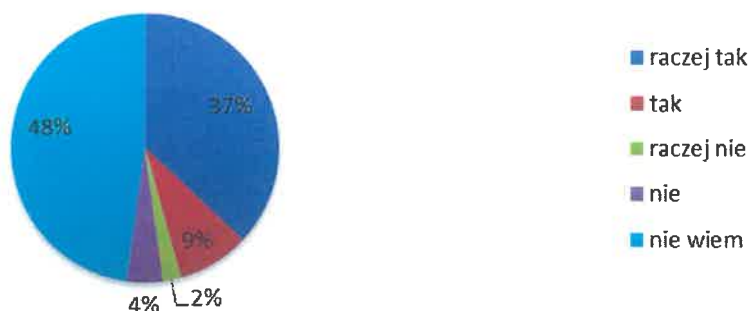
W kolejnym pytaniu zapytano kto według badanych osób jest najczęściej ofiarą przemocy domowej. Większość (51%) uznała, że dzieci i młodzież oraz, że osoby dorosłe (45%). 4% ankietowanych uważa, że to seniorzy są ofiarami przemocy domowej, natomiast nikt nie stwierdził, że są nimi osoby niepełnosprawne

Wykres 15. Czy oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej jest wystarczająca na terenie naszej gminy?

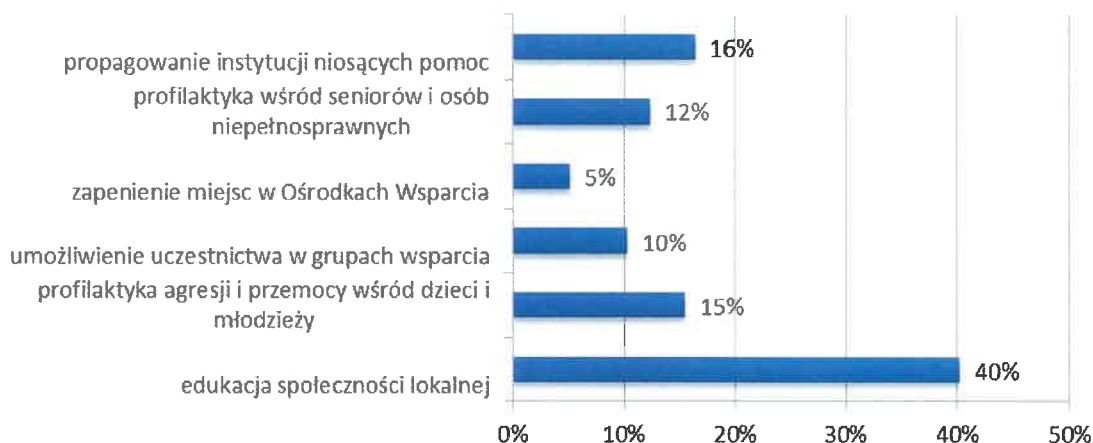
Następne pytanie skierowane do respondentów pozwalało określić czy oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej jest wystarczająca na terenie gminy. 57 % badanych osób uznało, że jest wystarczająca, a 7% że nie jest dostateczna. 36% ankietowanych osób stwierdziło, że nie wie czy taka oferta jest wystarczająca.

Wykres 16. Czy oferta pomocy dla osób stosujących przemoc domową jest wystarczająca na terenie naszej gminy?

Ankietowani zostali zapytani również czy ich zdaniem oferta pomocy dla osób stosujących przemoc domową jest wystarczająca na terenie naszej gminy? Prawie połowa badanych osób (48%) stwierdziła że nie wie, a 46 % uznało że taka oferta jest wystarczająca.

Wykres 17. Co jest najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

Na koniec poproszono ankietowanych aby określili co ich zdaniem jest najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a pytanie było wielokrotnego wyboru. Zdaniem 40% badanych najważniejsza w zapobieganiu przemocy domowej jest edukacja społeczności lokalnej. Ponadto w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, według badanych, istotne jest także propagowanie instytucji niosących pomoc (16%), oraz profilaktyka: agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (15%) i wśród seniorów i osób niepełnosprawnych.

Celem przeprowadzonych badań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej było uzyskanie informacji na temat poziomu wiedzy respondentów z zakresu zjawiska przemocy domowej, a także poznania ich opinii na temat systemu przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Dobra.

Z analizy danych można wyciągnąć wnioski, że w przyszłości należałoby podjąć działania mające na celu zwiększenie profilaktyki społeczeństwa oraz udzielanej pomocy osobom stosującym przemoc. Rolą przedstawicieli każdego społeczeństwa w tym zakresie jest zatem wdrażanie skutecznych instrumentów profilaktycznych zapobiegających temu zjawisku. Przeciwdziałanie przemocy domowej i niesienie pomocy rodzinom dotkniętym tym problemem jest zadaniem realizowanym przez różne podmioty oraz instytucje społeczne. Z perspektywy upływu czasu może to doprowadzić do zmiany podejścia społeczeństwa do problemu przemocy domowej oraz ograniczenia skali tego zjawiska.

Ponadto z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, że przemoc domowa na terenie naszej gminy występuje, lecz nie stanowi bardzo dużego problemu społecznego. Należy przypuszczać, że rzeczywista liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą jest wyższa niż wskazują na to przywołane statystyki. Osoby doznające przemocy domowej często przez wiele lat ukrywają swój problem, dlatego trudno jest określić dokładną skalę problemu przemocy. Od czasu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego, działania podejmowane na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej są intensywniejsze i coraz bardziej skuteczne. Ponieważ przemoc domowa jest ciągle dużym problemem, należy zatem wzmocnić dotychczasowe działania, które powinny mieć charakter współpracy poszczególnych instytucji lokalnych. Nadużywanie alkoholu jest główną przyczyną sytuacji zagrożonych przemocą w rodzinach, dodatkowo, pojawiają się sytuacje stosowania przemocy wywołane środkami odurzającymi. Sprawcami przemocy są w dalszym ciągu głównie mężczyźni, choć wzrasta liczba kobiet stosujących przemoc. Przytaczając powyższe dane należy pamiętać, że przemoc w rodzinie wiąże się z lękiem ofiar i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, w związku z czym przedstawione informacje mogą nie w pełni odzwierciedlać rzeczywistą skalę tego problemu.

VI. ANALIZA SWOT

Jedną z podstawowych metod analizy strategicznej jest analiza SWOT, która polega na ustaleniu silnych i słabych stron zasobów własnych gminy oraz szans i zagrożeń związanych z jej otoczeniem. Pozwala tym samym oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje w tym przypadku Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej. Analiza została ograniczona do omawianego aspektu.

Mocne strony	Słabe strony
a) Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Grup Diagnostyczno- Pomocowych oraz innych instytucji działających w zakresie	a) Brak realizacji programów edukacyjno-korekcyjnych oraz psychologicznoterapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

<p>przeciwdziałania przemocy domowej; b) Wyspecjalizowana i stale doskonaląca umiejętności kadra posiadająca wiedzę z zakresu pracy z rodziną dotkniętą zjawiskiem przemocy; c) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym. d) Działalność Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich rodzin w Dobrej; e) Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemem przemocy oraz uzależnień dostępu do specjalistycznego wsparcia; f) Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych przemocą; g) Zwiększająca się świadomość społeczna dotycząca zjawiska przemocy domowej oraz reagowania na nie; h) Upowszechnianie wśród dzieci, młodzieży, seniorów i osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Dobra działań informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy; i) Oferta dla dzieci, młodzieży, pomoc psychologiczna, pedagogiczna. j) pomoc psychologiczna, prawna, praca socjalna dla seniorów i osób niepełnosprawnych.</p>	<p>b) Niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych; c) Przemoc, jako problem nie zawsze rozpoznany; d) Niewystarczające działania profilaktyczne; uniemożliwiająca skuteczną pracę socjalną z rodzinami, -niskie środki budżetowe przekazywane na realizację zadań programowych, e) Brak organizacji pozarządowych, zajmujących się wsparciem osób doświadczających przemocy; f) Niski poziom zaangażowania niektórych instytucji w pracę zespołu, grup, zobowiązanych do realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;</p>
---	---

Szanse	Zagrożenia
<p>a) Chęć podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych przez osoby pracujące z osobami doświadczającymi przemocy oraz stosującymi przemoc; b) Zwiększająca się dostępność specjalistycznego wsparcia dla ofiar przemocy domowej; c) Większa świadomość mieszkańców Gminy Dobra reagowania na przemoc; d) Możliwość wykorzystania istniejących przepisów prawa; e) Integrowanie i koordynowanie działań w środowisku lokalnym przez Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz rozwiązywanie problemów poszczególnych rodzin przez Grupy Diagnostyczno-Pomocowe w ramach konkursów i funduszy unijnych</p>	<p>a) Wykorzystywanie procedury „Niebieska Karta” w sprawach dotyczących konfliktów rodzinnych; b) Niski poziom zaufania do instytucji i niechęć do współpracy ze strony rodzin; c) Wzrost liczby osób wymagających podjęcia działań pomocowych; d) Negatywne wzorce zachowań społecznych; e) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin; f) Problemy alkoholowe członków rodzin.</p>

VII. CELE PROGRAMU

Cel główny programu

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Dobra.

Cel Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Dobra koncentruje się przede wszystkim na problemie przemocy domowej, zwiększenia skuteczności jej przeciwdziałania oraz zminimalizowania skali występowania zjawiska przemocy domowej w rodzinach na terenie Gminy Dobra. W celu realizacji celu strategicznego (głównego) niezbędne są jednak cele szczegółowe, które w sposób przejrzysty i zrozumiały przedstawiają sposób działania poszczególnych instytucji tak, aby podczas realizacji niniejszego Programu wskazywały sposób osiągnięcia celu głównego. Poniżej zaprezentowane zostały w czterech głównych obszarach cele szczegółowe, wyznaczające kierunki działania w celu osiągnięcia celu głównego.

Cel szczegółowy 1.

Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, zmiana mentalności mieszkańców Gminy Dobra na problematykę przemocy.	Prowadzenie akcji informacyjno - edukacyjnej poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, plakatów w placówkach Oświatowych, itp.,	OPS, ZI, GKRPA, Placówki Oświaty	2025-2030	Liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur, plakatów.
	Podanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się ofiarami przemocy, numerów telefonów zaufania np. Niebieską Linie (strona internetowa, tablica ogłoszeń)	OPS, ZI, GKRPA, Placówki Oświaty		Liczba podanych do Wiadomości informacji
Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy	Współorganizacja i udział w kampaniach i akcjach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy dla dzieci i młodzieży – organizacja pogadanek	OPS, ZI, Placówki Oświatowe, Policja	2025-2030	Liczba zorganizowanych spotkań z dziećmi i młodzieżą Liczba zorganizowanych kampanii dla dzieci i młodzieży
	Realizowanie Programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży	OPS, GKRPA		Liczba rodzin objętych pracą socjalną, wsparciem psychologicznym

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej
na lata 2025-2030

Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej wśród seniorów i osób niepełnosprawnych	Prowadzenie akcji Informacyjnych poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, plakatów	OPS, GKRPA, Policja	2025-2030	Liczba rozpowszechnionych ulotek, broszur, plakatów.
	Organizacja spotkań i pogadań			Liczba zorganizowanych spotkań, pogadań, kampanii
Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców	Praca socjalna szeroko rozumiana, udzielanie indywidualnego poradnictwa	OPS, GKRPA	2025-2030	Liczba rodzin objętych pracą socjalną, wsparciem psychologicznym

Cel szczegółowy 2.

Zwiększenie potencjału instytucjonalnego i kadrowego służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej

Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin	Wskaźniki
Podnoszenie Kwalifikacji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Uczestnictwo i organizacja szkoleń, warsztatów, doradztwa, coachingu, superwizję, konferencji dla osób zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej	OPS, ZI, UM	2025-2030	Liczba uczestników szkoleń, warsztatów, liczba przeprowadzonych ankiet o potrzebach szkoleniowo doradczych

Cel szczegółowy 3.

Pomoc i ochrona osób dotkniętych przemocą domową

Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin	Wskaźniki
Zapewnienie środków finansowych w celu kontynuacji funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich rodzin	Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich Rodzin	UM	2025-2030	Liczba osób objętych pomocą i wsparciem w ramach funkcjonowania Punktu
Udzielanie pomocy oraz wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	Podejmowanie działań w rodzinach doznających przemocy domowej - procedura „Niebieska Karta”, udzielanie informacji na temat istniejących form pomocy	OPS, ZI, Ochrona Zdrowia, Placówki Oświaty, Policja,	2025-2030	Liczba założonych formularzy „Niebieska Karta”, Liczba osób, którym udzielono pomocy
	Udzielanie kompleksowej pomocy osobom	OPS, Policja, ZI, Placówki		Liczba osób objęta pomocą w formie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej
na lata 2025-2030

	dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej w formie poradnictwa psychologicznego, medycznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego oraz zawodowego	Oświaty, Ochrona Zdrowia, GKRPA, Kuratorska służba sądowa		poradnictwa psychologicznego, medycznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego oraz zawodowego w danej instytucji
Wspieranie i rozwijanie podmiotów udzielającym wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej	ZI	2025-2030	Liczba spotkań ZI, Liczba spotkań grup diagnostyczno - pomocowych
Monitoring działań pomocowych	Wizyty pracowników socjalnych i dzielnicowych w ramach monitoringu, gdzie wszczęto procedurę „Niebieska Karta	OPS, ZI, Policja	2025-2030	Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” w związku z ustaniem przemocy domowej, Liczba wizyt w środowisku,

Cel szczegółowy 4.

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy

Kierunki działania	Rodzaje działań	Realizatorzy	Termin	Wskaźniki
Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji programów korekcyjnoedukacyjnych oraz korekcyjnoterapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Kierowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy do udziału w programach korekcyjnoedukacyjnych oraz psychologicznoterapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	ZI	2025- 2030	Liczba uczestników skierowanych do programów, Liczba osób, które ukończyły program
Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej	Stosowanie procedury „Niebieska Karta”, informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, kierowanie do GKRPA, informowanie o możliwości skorzystania z pomocy psychologa, terapeutę ds. uzależnień	ZI, Policja, Kurator, Oświata, Ochrona Zdrowia, OPS, GKRPA	2025- 2030	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”, liczba osób skierowanych do GKRPA, liczba osób którym udzielono informacji

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030 planuje się osiągnąć następujące efekty:

- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie Gminy Dobra,
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy domowej, jak i dla osób stosujących przemoc domową.
- zmiana postaw społecznych mieszkańców Gminy Dobra wobec zjawiska przemocy domowej.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

X. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluację programu będzie prowadził Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dobrej. Monitoring umożliwi analizę w realizacji podejmowanych działań oraz pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań.

Monitoring Programu będzie polegał na corocznym gromadzeniu i analizowaniu informacji o stanie jego realizacji. Zebrane dane pozwolą na kontrolę postępu realizacji poszczególnych zadań oraz podjęcie działań korygujących. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania, zgodnie z przyjętymi celami. Informacje z realizacji Programu wraz ze wskazaniem potrzeb będą zawierane w informacji za dany rok. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej, co roku do 31 marca przedkłada Radzie Miejskiej sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji programu.

Niniejszy dokument został opracowany
przez Ośrodek Pomocy Społecznej
w Dobrej